

GVLIELMVS BVDAEVS PETRO
AMICO SODALI FRAN
CISCANO S.

Vm in urbē negocij causa uenissem ex Mar-
liano meo, literas mihi tuas ad se ostendit
Franciscus Deloinus: homo ut tibi amicissi-
mus, sic mihi cōiunctus omnibus propè nu-
meris officij & familiaritatis. In his cum lo-
cum unum legissem, quo in loco Budæi meministi, in me-
moriam statim redij earum literarum, quas tu ad me pri-
dem scripsisti. Quæ etsi ipsæ erant eiusmodi, ut uicissitu-
dinem magis officij per ocium postulare, quàm respōsum
primo quoq; tempore faciēdum uiderentur: tamen in re-
ligionem trahi posse existimaui, aut iniuria affectæ amici-
tiæ, quæ inter nos iam olim intercessit, aut neglecti deser-
tiq; officij, quod ijs non rescripsissem: quanquam rursus
quod postea in hac urbe coràm tecum uerba feci, literarū
id uicem supplese uideatur. Itaque ut illam scribendi mo-
ram, cessatiōemq; purgarem, ἀμοιβῆ ἕνεκεν προσελθὲ καὶ πρὸ ὑπὸν
μέρω mihi faciendum esse duxi, ut desitas scribendi uires
inter nos lacefferem, quasiq; intermortuam amicitiaē me-
moriam inter nos exuscitarem. Magnam autem uolupta-
tem ex literis tuis accepi, quibus ab ipsis facile intellexi,
qui sit animi tui habitus, quod consilium tuum sit, & pro-
positum. Video & cerno quantopere distrahētibus te cu-
ris & officijs tuæ professionis, in diuersumq; trahentibus
à literarum bonarum cultu moribus & institutis sodalita-
tis uestræ: tamen contrahas tu teipsum, difficultatiq; oblu-
cteris, quo impensius ad studia philosophiæ nitidioris, di-
sciplinarumq; probatissimarum incumbas. Qua in re esti-
manda, genium lautioris huius Philologiæ ipse sanè ad-
miror: numenq; adeo Musarum sanctiorum agnosco, &

ueneror: cuius afflatu inferuefactus amor doctrinae ele-
 gantis simul & solidae, nulla uí restingui potest aut conso-
 piri. Ipse me adeo plerunq; percitum diuino illo instinctu
 ita sentio & experior, abduci alia ut oblectatiōe nulla pos-
 sim à Philologiae meae complexu, obseruantiaq; philoso-
 phiae: quam adhuc ipsam uerecunde, religioseq; attingo.
 Nec reperire est (ut opinor) queis aliter res cesserit, ex ijs
 quidem certe qui auspiciatius ac beneuolente Minerua in
 officinam philosophiae disciplinarum parentis expolien-
 dos se dederunt. Verum huius notae studiosorum haud
 scio an rariora sint exempla, quam ut multos hoc æuo lau-
 dare auctores huius instituti possimus. Scelerata enim cu-
 piditas ambitionem complexa nefas esse non arbitratur
 Mineruae, Musarumq; uirginitatem imminuere. Quo fit
 ut communis prudentia, qua hominum multitudo publi-
 ce priuatimq; ducitur, à philosophiae sacramēto desciscēs,
 in partes stultitiae transeat sollicitante cupiditate, uastaq;
 sit solitudo hodie in praesidijs philosophiae: ut mirum sit
 philosophiam non modo scitis popularibus, sed etiam pru-
 dentum responsis eiectam è medio & explosam, adhuc ta-
 men subsistere in hominum memoria posse: nomenq; su-
 um seruare uenerandum, & augustum. In quo perpende-
 re licet animum aduertentibus uim uirtutis, & honesta-
 tis: quarum commentatio propria est philosophorum.
 Nam ista professio licet paucissimos habeat amatores, ad-
 mirandam tamen sese praebet omnibus: documentaque
 sua probat splendore maiestatis, ijs etiam quos meliores
 non efficit. Quo facile iudicare possumus, ac debemus, in
 hac deprauata natura ob primi parentis admissum, ratio-
 neque animi principe affectibus subacta, igniculos tamen
 remansisse uirtutis, ueritatisq; reuerentiae: tametsi exilio-
 res, quam ut per se ipsi exuscitari flagrareque amore iu-
 stitiae possint: nisi aut philosophiae hortamentis, aut diuina

no afflatu spiritûque superne cieantur. Ob id atates pri-
 scæ ingeniorum foecundissimę philosophiam magno lon-
 goque nixu peperere, parentem ipsam futuram honesta-
 rum disciplinarum, uitæque humanioris, id est propius
 accedentis ad ingenium primi parentis nondum labefa-
 ctatum. Sed (ut sunt humana ferè in deterius prona) eo-
 usq; tandem uaniloquentiæ uentum est, ut officinas qui-
 dam eorum (uiri alioqui summi) instituerint: in quibus
 ita perpoliri posse animos moresq; confidebant, ut ui-
 nec humanæ nec maiori cederet uirtus humana. At ina-
 ne id Mangonium, uanitate inque professionis fuisse, non
 naturæ deprauatæ instaurationem, mores ea uia philo-
 sophantium documento mox fuerunt, quorum uitio phi-
 losophiæ nomen euasit in ludibrium. Quibus autem phi-
 losophis sapientiæ Christi auditoribus esse contigit, sa-
 cramentorumque compositibus: ij demum philosophiæ
 germanæ atque insontis sacra cerimoniasq; interpreta-
 ti sunt scite & enucleate: qua una magistra & præeunte
 rationis, iustitiæque diuerticula constitui possunt, in ui-
 amque reduci: ratio oblæsa corruptaque sarciri, mensq;
 errore sæculi circumuenta in integrum restitui. Qui igitur
 in uerba sanctæ huius magistræ, ducisq; uitæ adacti,
 è statuis eius se subducunt aut proripiunt, ut in ordines
 ipsi numerosq; eorum centurientur, qui stipendia faci-
 unt auspicijs fortunæ, quid aliud ipsi quam exilium sibi
 consciscunt ab honestatis, beatæque disciplinæ contu-
 bernio, & à tranquillitate uitæ, diuersorib; que ueritatis?
 Ac mihi quidem nostram hanc uitæ conditionem consi-
 deranti, undique sanè infestam atque profanam, uide-
 ris ipse uelut emeritis stipendijs uoluptatis, cupiditatis,
 ambitionis, angoris, quibus quasi ob noxam primigeni-
 am dedita est uita communis, ad sortem aliam te con-
 tulisse liberiolem, munitiolem, & procul à tumultu

securam nosq; hic in æstu curarum, in affectuum carnificina, in trepidatione deniq; , conflictationeque reliquisse. Quod si mihi optare genus uitæ diuina daretur benignitate, nihil præstabilius esse duxissem, aut mihi magis optandum, quàm ut curis his domesticis uacuis, sensibusq; (ut ita dicam) omnibus captus: quod quidē ad res externas, & aduentitias pertinet, quodammodoq; torpens ad comoda iuxta atq; incommoda corporis, & fortunæ: ipse animi feriatumunia, officia, uires contrahere in obsequium philosophiæ & addicere possem, in ueritatisq; contemplatione ac rerum æternarum expectatione spiritum effundere. Ad quod ipsum fastigium uitæ, quum uestrum institutum professionis ingentem uobis gradum fecerit (eo ipsum liberius & remotius ab imperiosa grauiq; tyrannide cæcorum affectuum rationem opprimentium, quo affectuum ipsorum materiam argumentumq; simplicius à uobismet ipsi amandastis) luculento utiq; interuallo nobis anteuertistis, ad eandem animi tranquillitatem, anxietatumq; metam cursum contendētibus. Hoc cum uobis commune sit, qui posthabita gentilium, cognatorumq; charitate, calcata contentione quærendæ, amplificandæ, componendæ fluxarum rerum possessionis, ab egestate cognomētum affectauistis: quàm reliqua pars hominum cupiditatis feruiens, imprecatur inter diras: tu in tanto, tãq; illustri sodalitiō præcipuum unum habes, quasiq; ad eam uiam, quam ingredimini amplum quoddam uiaticum large supeditaturum: ut qui utriusque linguæ copijs & apparatu uti facile possis, & libere ad cultum atq; obseruatiām philosophiæ, quæ commentatio mortis est: unde rediuiuam uitam uobis, nobisq; promittunt oracula fidei exploratæ, ac pro comperta habitæ. Mihi uero quo minus uergente iam uita atq; etiam impulsā ab aduersa ualetudine, ociose pleneq; fruar ijs bonis, quæ mea sunt (si quid tamen nostrū
 ac non

ac non precarium habemus) certe quibus in ipsis fortuna manus iniectioem non habet, uehementer nunc obstat familia adaucta earum rerum procuratio: quæ nihil ad eam rem pertinent, quæ mihi cordi est in primis. quãquam tuendæ œconomia fines contraho, quàm fieri potest angustissime: ut uberio rem partem animi contentionis impendendam Philologia, cuius semper antiquissimam curam habui. Proinde μακαρίζω σε φίλτατέ μοι τῷ πατριάρχῳ, πρώτῳ τῆς εὐσεβείας ἢ ἐφθης ἐπιτηδεύσας, καὶ διατελῆς ἀντεχόμενος. ἔπειτα δὲ καὶ φιλοσοφίας τὴν ἐγκατασκευάζει, καὶ τὰ ὑπὲρ τῶν λατῶν δὴ τῶν ἑλλήνων σεμνολογούμενα σωεσκευασμένης. ἢ ἢ δὴ σὺ μόνη ὡς οἶμαι, ἐν ταύτῃ τῇ ἐταιρείᾳ ἀσπάζητε καὶ καταβίβετε. ἄνευ γὰρ τοῦ ἡμιπφεία τῶν πιθανῶν τῶν λόγων καὶ καλῶν, τὸ σεμνόν δὴ πρὸς φιλοσοφίας τῆς ὀρθῆς καλλωπίζουσα, πρὸς τῶν ἐπιφανῶν σε ποιητικῶν ἐξείρεται ἐν τῶν πολλοῖς (εἰδὴ τι σοὶ τῶν μέλῳ) ἐν καὶ σε διὰ πολλῶν ἀπὸ τῶν ἐνοχλόντων ψυχαγωγίῃ, τῶν τε ἐπίπαρ, καὶ τῶν πρὸς τὸ ἐπιτήδευμα τὸ ἡμέτερον. Vale. Parisijs quarto Idus Feb. Hæc ad te scripsi in uicum meum rediturus, ubi hyberna æstiuâque huius anni studijs meis constitui procul urbis strepitu.

GVLIELMVS BVDAEVS ADOL
PHO ROBOREO
S. P. D.

Haribus epistolam tuam accepi ad uesperam cum libo strenario intrita Agrippinēsi, aromatica & cōfecto. Quod opportunius mihi sanè redditum est, quàm si Calendis Ianuarijs accepissem: quo die scilicet tu strenā mihi cum epistola destinaueras. Siquidem qui dies sequenti nocti illuxit, primus is fuit ineuntis ieiunij quadragenarij: quod uelut decumanum tempus ecclesia